

Asia C-439/19**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä****Jättämispäivä:**

11.6.2019

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Satversmes tiesa (perustuslakituomioistuin, Latvia)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

4.6.2019

Hakija:

B

Elin, joka on tehnyt toimen, jonka perustuslainmukaisuus kiistetään

Latvijas Republikas Saeima (Latvian tasavallan parlamentti)

Pääasian kohde

Menettelyn tarkoituksena on selvittää tieliikennelain (Ceļu satiksmes likums) 14.¹§:n 2 momentin, siltä osin kuin siinä säädetään, että kuljettajille liikenne rikkomuksista määrättyihin pisteisiin liittyvät tiedot ovat yleisön saatavilla, yhdenmukaisuus Latvian tasavallan perustuslain (Latvijas Republikas Satversme), yksityiselämän loukkaamattomuutta koskevan 96 §:n kanssa.

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja oikeudellinen perusta

Kansallinen tuomioistuin pyytää SEUT 267 artiklan perusteella tulkintaa asetuksesta 2016/679 ja direktiivistä 2003/98 sen määrittämiseksi, estetäänkö näillä jäsenvaltioita säätämästä kansallisessa lainsäädännössään, että kuljettajille liikenne rikkomuksista määrättyihin pisteisiin liittyvät tiedot ovat yleisön saatavilla, mikä mahdollistaa kyseisten henkilötietojen käsittelyn ilmoittamalla ne ja siirtämällä ne uudelleen käyttöä varten.

Kansallinen tuomioistuin pyytää myös toissijaisesti tulkintaa unionin oikeuden esisijaisuuden ja oikeusvarmuuden periaatteista saadakseen selvyyttä pääasiassa oikeusriidan kohteena olevan kansallisen säännön sovellettavuudesta ja mahdollisuudesta sen oikeusvaikutusten pysyttämiseen voimassa siihen asti kunnes kansallisen tuomioistuimen sen perustuslainmukaisuudesta tekemä lopullinen päätös tulee lainvoimaiseksi.

Ennakkoratkaisukysymykset

- 1) Onko asetuksen 2016/679 10 artiklassa käytettyä käsitettä ”rikostuomioihin ja rikkomuksiin tai niihin liittyviin turvaamistoimiin liittyvien henkilötietojen käsittely” tulkittava niin, että siihen sisältyy oikeusriidan kohteena olevassa säännössä säädetty kuljettajille liikenne rikkomuksista määrättyihin pisteisiin liittyvien tietojen käsittely?
- 2) Riippumatta ensimmäiseen kysymykseen annettavasta vastauksesta, voidaanko asetusta N:o 2016/679, erityisesti sen 5 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettua periaatetta ”eheys ja luottamuksellisuus”, tulkita siten, että sillä kielletään jäsenvaltioita säätämästä, että kuljettajille liikenne rikkomuksista määrättyihin pisteisiin liittyvät tiedot ovat yleisön saatavilla, ja sallitaan näiden tietojen käsittely ilmoittamalla ne?
- 3) Onko asetuksen N:o 2016/679 johdanto-osan 50 ja 154 perustelukappaleita, 5 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja 10 artiklaa sekä direktiivin 2003/98/EY 1 artiklan 2 kohdan c alakohdan *kolmatta seikkaa* tulkittava siten, että niiden vastaista on sellainen jäsenvaltion lainsäädäntö, jossa sallitaan kuljettajille liikenne rikkomuksista määrättyihin pisteisiin liittyvien tietojen siirtäminen niiden uudelleenkäyttöä varten?
- 4) Onko siinä tapauksessa, että johonkin edellä esitettyyn kysymykseen vastataan myönteisesti, tulkittava unionin oikeuden esisijaisuuden periaatetta ja oikeusvarmuuden periaatetta siten, että oikeusriidan kohteena olevaa sääntöä voidaan soveltaa ja pysyttää sen oikeusvaikutukset voimassa siihen asti kunnes Satversmes tiesan tekemä lopullinen päätös tulee lainvoimaiseksi?

Asiassa merkityksellisimmät Euroopan unionin säännökset

Sopimus Euroopan unionin toiminnasta. 16 artiklan 1 kohta.

Euroopan unionin perusoikeuskirja. 8 artiklan 1 kohta.

Direktiivi 95/46/EY (tietosuojadirektiivi). 94 artikla.

Asetus (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus). Johdanto-osan 4, 9, 50 ja 154 perustelukappale sekä 4, 5, 6, 10 ja 94 artikla.

Julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä annettu direktiivi 2003/98/EY. Johdanto-osan 21 perustelukappale ja 1 artikla.

Asiassa merkityksellisimmät kansallisen lainsäädännön säännökset

Latvian tasavallan perustuslaki (Latvijas Republikas Satversmes). 32, 89 ja 96 §.

Tieliikennelaki (Ceļu satiksmes likums). 14.¹ ja 43.¹ §.

Seuraamusten rekisteristä annettu laki (Sodu reģistra likums). 1 §.

Henkilötietojen suojasta annettu laki (Fizisko personu datu aizsardzības likums).

Henkilötietojen käsittelystä annettu laki (Fizisko personu datu aizsardzības likums).

Tietojen antamisesta annettu laki (Informācijas atklātības likums). 1 §.

Unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö

Unionin tuomioistuimen tuomio 16.1.2019, Deutsche Post AG (C-496/17, EU:C:2019:26), 57 kohta.

Unionin tuomioistuimen tuomio 21.6.2007, Stichting ROM projecten (C-185/06, EU:C:2007:370), 24 kohta.

Unionin tuomioistuimen tuomio 10.3.2009, Gottfried Heinrich (C-345/06, EU:C:2009:140), 44 kohta.

Unionin tuomioistuimen tuomio 9.3.1978, Simmenthal (106/77, EU:C:1978:49), 17 kohta.

Unionin tuomioistuimen tuomio 8.9.2010, Winner Wetten GmbH (C-409/06, EU:C:2010:503), 67 kohta.

Yhteenveto tosiseikoista ja menettelystä pääasiassa

- 1 Latvian tieliikennelain 14.¹ §:n 2 momentissa, sellaisena kuin se on muutettuna 10.5.2018 voimaantulleessa versiossa, säädetään seuraavaa:

"(2) Tietoja, jotka liittyvät oikeushenkilön omistamaan ajoneuvoon, [—] henkilön oikeuteen kuljettaa ajoneuvoja, henkilölle liikenne- ja kuljetusviranomaisista määrättyihin ja laissa määrättyjen määräaikaisten päättyessä maksamatta oleviin sakkoihin ja muiden kansalliseen ajoneuvo- ja kuljettajarekisteriin sekä vetolaitteita ja kuljettajia koskevien tietojen järjestelmään merkittyjen tietojen tietoja pidetään yleisön saatavilla olevina tietoina."

- 2 Valtion osakeyhtiö Ceļu satiksmes drošības direkcija (liikenneturvallisuosasto, jäljempänä osasto) merkitsi kansalliseen ajoneuvo- ja kuljettajarekisteriin (jäljempänä kansallinen ajoneuvorekisteri) hakijalle liikenerikkomuksista määrättyt pisteet, jotka ovat tietoja, jotka tieliikennelain 14.¹ §:n 2 momentin (jäljempänä oikeusriidan kohteena oleva sääntö) mukaan ovat yleisön saatavilla olevia tietoja ja joka voidaan ilmoittaa kenelle tahansa. Kyseiset tiedot siirrettiin uudelleenkäyttöä varten kahdelle oikeushenkilölle (jäljempänä uudelleenkäyttöä harjoittavat toimijat).
- 3 Hakija saattoi alulle ennakkoratkaisua pyytävässä tuomioistuimessa menettelyn oikeusriidan kohteena olevan säännön perustuslainmukaisuudesta.

Kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian asianosaisten keskeiset perustelut

- 4 **Hakija** katsoo, että oikeusriidan kohteena oleva sääntö ei ole perustuslain yksityiselämän loukkaamattomuutta koskevan 96 §:n mukainen, koska siinä sallitaan hänen henkilötietojensa käsittely. Erityisesti liikenerikkomuksista määrättyihin pisteisiin liittyviä rekisteriin sisältyviä tietoja on pidettävä hallinnollisissa seuraamusmenettelyissä määrättyihin seuraamuksiin liittyvinä henkilötietoina ja sellaisina ne kuuluvat asetuksen N:o 2016/679 10 artiklan soveltamisalaan. Se väittää, että hallinnollisissa menettelyissä määrättyihin seuraamuksiin liittyviä tietoja voivat käsitellä ainoastaan laissa säädetyt henkilöt, mutta osastolle ei anneta tätä oikeutta missään laissa. Henkilötietojen uudelleenkäytöstä hakija katsoo, että uudelleenkäytön periaate on otettava käyttöön ja sitä on sovellettava noudattamalla täysin henkilötietojen suojaa sääteleviä periaatteita. Hän väittää, että osastolla ei ole valtuuksia käsitellä sen käytössä olevia, yleisön saatavilla olevia tietoja niiden uudelleenkäyttämiseksi. Hakija vetoaa lisäksi siihen, että kun käsitellään henkilötietoja, on noudatettava laillisuusperiaatetta, mahdollisimman vähäisen puuttumisen, oikeudenmukaisuuden ja anonymiteetin periaatteita, sekä osallistumisen ja avoimuuden periaatteita.
- 5 **Saeima** (parlamentti) katsoo, että oikeusriidan kohteena oleva sääntö on perustustalin 96 §:n mukainen. Oikeusriidan kohteena olevan säännön merkityksen ymmärtämiseksi on otettava huomioon sen soveltamisen käytäntö ja oikeudellinen järjestelmä, jossa sitä käytetään. Liikenerikkomuksista määrättyihin pisteisiin liittyvät tiedot eivät käytännössä ole automaattisesti kaikkien käytettävissä. Se väittää, että oikeusriidan kohteena oleva sääntö on läheisesti sidoksissa rikkomuksista määrättyjen pisteiden järjestelmän käyttöönottoon Latviassa yhtenä liikenneturvallisuuuden parantamisen toimenpiteenä. Järjestelmällä on kaksi pääasiallista tehtävää: tunnistaa liikennesääntöjä järjestelmällisesti ja tahallisesti rikkoivat ajoneuvojen kuljettajat sekä vaikuttaa ennaltaehkäisevästi tienkäyttäjien käyttäytymiseen. Näitä tehtäviä ei pystytä täysin ja tehokkaasti täyttämään, jos kyseinen tieto ei ole yleisön saatavilla. Tämän seurauksena, vahvistaessaan että kyseiset tiedot ovat yleisön

saatavilla, lainsäätäjällä on taannut perustuslain 100 §:ssä säädetyn kolmansien oikeuden tutustua tietoihin ja samalla pääasiallisen tavoitteen saavuttamisen — kolmansien oikeuksien suojan ja yleisen turvallisuuden —. Parlamentin näkemyksen mukaan liikenne rikkomuksista määrättyjä pisteitä ei voida pitää asetuksen N:o 2016/679 10 artiklassa tarkoitettuina hallinnollisessa menettelyssä määrättyihin seuraamuksiin liittyvinä tietoina. Liikenne rikkomuksista määrättyt pisteet eivät ole hallinnollisen seuraamuksen muoto. Lisäksi Latviassa on ajoneuvorekisterin ohella seuraamusrekisteri, johon merkitään sekä rikosoikeudellisesti rangaistaviin tekoihin että hallinnollisiin rikkomuksiin syyllistyneet henkilöt. Tieliikennelain 43.¹ §:n 1 momentissa säädetään nimenomaisesti, että kuljettajien tekemät hallinnolliset rikkomukset merkitään seuraamusrekisteriin ja liikenne rikkomuksista määrättyt pisteet puolestaan merkitään ajoneuvorekisteriin. Se esittää, että vaikka asetuksen N:o 2016/679 10 artikla olisi sovellettavissa liikenne rikkomuksista määrättyihin pisteisiin, direktiivin perusteella tapahtuva näiden pisteiden käsittely täyttää täysin kyseisessä säännöksessä asetetut vaatimukset. Näiden tietojen käsittely perustuu asetuksen N:o 2016/679 6 artiklan 1 kohdan c ja e alakohtaan. Lisäksi sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä säädetään asianmukaisista suojaustoimista rekisteröidyn oikeuksien ja vapauksien suojelemiseksi.

- 6 Käsiteltävään asiaan osallistumaan kutsutun osapuolen **Datu valsts inspekcijan** (valtion tietosuojavirasto) näkemyksen mukaan arvioitaessa oikeusriidan kohteena olevan säännön perustuslainmukaisuutta on ensiksi tarkasteltava ilmauksen ”rikkomuksista määrättyt pisteet” oikeudellista luonnetta ja ulottuvuutta. Liikenne rikkomuksista määrättyjen pisteiden kirjaamisen tavoitteena on saada käyttöön liikenteen alan hallinnollisten rikkomusten rekisteri niin, että rikkomusten määrän mukaisesti on mahdollista soveltaa lisätoimenpiteitä kuljettajien käyttäytymiseen vaikuttamiseksi. Liikenne rikkomuksista määrättyjä pisteitä voidaan pitää asetuksessa N:o 2016/679 tarkoitettuina henkilötietoina, koska niillä viitataan tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön ja ne ovat osa yksityiselämää. Datu valsts inspekcija esittää, että henkilötietojen, joihin sisältyy tietoja yksityiselämästä ja vastuusta suhteessa viranomaiseen (seuraamuksesta johtuen), on oltava asetuksessa N:o 2016/679 tarkoitettulla tavalla erityisen suojattuja. Jos oikeusriidan kohteena olevassa säännössä säädetään, että liikenne rikkomuksista määrättyihin pisteisiin liittyvät tiedot ovat yleisön saatavilla, tätä vastaavan perusoikeuksien rajaamisen on epäilemättä oltava ehdottomasti suunnattu oikeutetun tavoitteen saavuttamiseen suhteellisuusperiaatetta noudattaen.
- 7 **Osasto** myöntää, että se on käsitellyt hakijan ajoneuvorekisteriin sisältyviä henkilötietoja. Se väittää, että oikeusriidan kohteena olevassa säännössä säädetään, että kyseinen tieto on yleisön saatavilla ja että kansallisessa lainsäädännössä ei säädetä rajoituksista sen uudelleenkäytölle.

Yhteenveto ennakkoratkaisupyynnön perusteluista

- 8 Liikenne rikkomuksista määrättävien pisteiden järjestelmän oikeudellisesta luonteesta ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin ilmoittaa, että tieliikennelain 43.¹ §:n 1 momentin mukaan kuljettajien tekemät hallinnolliset rikkomukset merkitään seuraamusrekisteriin ja liikenne rikkomuksista määrättyt pisteet merkitään ajoneuvorekisteriin. Seuraamusrekisteri on rikosoikeudellisesti rangaistaviin tekoihin ja hallinnollisiin rikkomuksiin syyllistyneiden henkilöiden yksi ainoa rekisteri, johon merkitään tiedot henkilöistä, jotka ovat syyllistyneet hallinnollisiin rikkomuksiin, mukaan lukien tiedot tehdystä hallinnollisesta rikkomuksesta ja määrätystä hallinnollisesta seuraamuksesta. Toisaalta liikenne rikkomuksista määrättyjen pisteiden ajoneuvorekisteriin kirjaamisen tavoitteena on seurata liikenteen alan hallinnollisia rikkomuksia niin, että niiden määrästä riippuen on mahdollista määrätä lisätoimenpiteitä kuljettajien käyttäytymiseen vaikuttamiseksi. Liikenne rikkomuksista määrättyt pisteet poistetaan, kun ne vanhentuvat.
- 9 Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin ilmoittaa, että luonnollisiin henkilöihin liittyvät tiedot sisältyvät perustuslain 96 §:n käsitteeseen ”oikeus yksityiselämän loukkaamattomuuteen”. Tämän käsitteen soveltamisalaan kuuluvat myös henkilön yksityiselämään liittyvien tietojen käsittely ja siihen sisältyy niiden ilmoittaminen ja säilyttäminen.
- 10 Kansallisen lainsäädännön sisällön selvittämiseksi ja sen soveltamiseksi on otettava huomioon Euroopan unionin oikeus ja unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä siitä tehty tulkinta. SEUT 16 artiklan 1 kohdan ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan 8 artiklan 1 kohdan mukaan jokaisella on oikeus henkilötietojensa suojaan, josta on säädetty asetuksessa 2016/679. Tietojen käsittelyn osalla ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin viittaa unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön (tuomio Deutsche Post, C-496/17, 57 kohta), jossa myönnetään, että henkilötietojen käsittelyssä on noudatettava yhtäältä tietojen laatua koskevia periaatteita, jotka mainitaan asetuksen 2016/679 5 artiklassa, ja toisaalta jotakin tietojen käsittelyn laillisuutta koskevista periaatteista, jotka luetellaan mainitun kyseisen asetuksen 6 artiklassa (ks. vastaavasti tuomio 20.5.2003, Österreichischer Rundfunk ym., C-465/00, C-138/01 ja C-139/01, EU:C:2003:294, 65 kohta ja tuomio 13.5.2014, Google Spain ja Google, C-131/12, EU:C:2014:317, 71 kohta). Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin tuo myös esiin sen, että asetuksen N:o 2016/679 10 artiklan mukaan rikostuomioihin ja rikkomuksiin tai niihin liittyviin turvaamistoimiin liittyvien henkilötietojen käsittely 6 artiklan 1 kohdan perusteella suoritetaan vain viranomaisen valvonnassa tai silloin, kun se sallitaan unionin oikeudessa tai jäsenvaltion lainsäädännössä, jossa säädetään asianmukaisista suojoitustoimenpiteistä rekisteröidyn oikeuksien ja vapauksien suojelemiseksi. Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin päätelee tästä, että tiettyjä henkilötietoryhmiä on suojattava erityisesti. Koska asetuksen N:o 2016/679 10 artiklassa sallitaan kyseisten tietojen käsittely ainoastaan viranomaisen valvonnassa tai silloin, kun se sallitaan unionin oikeudessa tai jäsenvaltion lainsäädännössä, jossa säädetään asianmukaisista

suojatoimista rekisteröidyn oikeuksien ja vapauksien suojelemiseksi, jäsenvaltion lainsäädännössä tietojen käsittely, myös niiden ilmoittamisen muodossa, voidaan sallia vain kyseisessä säännössä mainituille henkilöille. Siksi ensimmäiseksi tämä merkitsee, että sallittua on vain sellainen näiden henkilötietojen myöhempi käsittely, joka suoritetaan viranomaisen valvonnassa. Toiseksi, tiettyjen tietojen luokittelu yleisön saatavilla olevaksi voi sen luonteen vuoksi sulkea pois rekisteröidyn oikeuksien ja vapauksien suojelemisen asianmukaisista suojatoimista säättämisen, koska kyseiset tiedot ovat kaikkien käytettävissä. Tämän johdosta ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin päätelee, että luonnollisten henkilöiden rikostuomioita ja rikkomuksia koskevien tietojen suojaaminen kuuluu perustuslain 96 §:n soveltamisalaan.

- 11 Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin huomauttaa, että oikeusriidan kohteena olevalla säännöllä annetaan kaikille subjektiivinen oikeus pyytää ja saada osastolta ajoneuvorekisterissä olevia kuljettajille liikenne rikkomuksista määrättyihin pisteisiin liittyviä tietoja. Lisäksi asiakirjoista ilmenee, että sovellettaessa käytäntöön oikeusriidan kohteena olevaa sääntöä, annetaan tiedot siitä, ilmoittaako näiden pyytäjä kyseessä olevien kuljettajien henkilökohtaisen tunnistenumeron. Tästä seuraa, että tunnistettavissa olevien luonnollisten henkilöiden etu- ja sukunimeä koskevia tietoja ja heille liikenne rikkomuksista määrättyjä pisteitä on pidettävä henkilötietoina ja niiden ilmoittamista on pidettävä perustuslain 96 §:ssä tarkoitettuna henkilötietojen käsittelynä.
- 12 Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin katsoo, että käsiteltävässä asiassa on tarpeen selkeyttää asetuksen 2016/679 10 artiklan sisältöä. Artiklaa sovelletaan rikostuomioihin ja rikkomuksiin tai niihin liittyviin turvaamistoimiin liittyvien henkilötietojen käsittelyyn. Tällä säännöllä ei lähtökohtaisesti viitata hallinnollisia rikkomuksia koskevien seuraamusten tietoihin. Asetuksen N:o 2016/679 johdanto-osan yhdeksännen perustelukappaleen mukaan direktiivin 95/46/EY tavoitteet ja periaatteet ovat edelleen päteviä, ja saman asetuksen 94 artiklan 2 kohdan mukaan viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina asetukseen 2016/679. Direktiivin 95/46/EY 8 artiklan 5 kohdassa säädettiin, että rikoksiin, tuomioihin tai turvallisuutta koskeviin toimenpiteisiin liittyvää tietojenkäsittelyä voidaan suorittaa ainoastaan julkisen viranomaisen valvonnassa tai, jos kansallisessa lainsäädännössä säädetään erityisistä tarpeellisista suojatoimista, jäsenvaltion myöntämässä näiden suojatoimien kattamissa poikkeuksissa. Täydellistä rikosrekisteriä ei kuitenkaan saa pitää kuin julkisen viranomaisen valvonnassa. Jäsenvaltiot voivat säätää siitä, että myös hallinnollisiin sanktioihin tai siviiliprosesseihin liittyviä tietoja on käsiteltävä julkisen viranomaisen valvonnassa. Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen näkemyksen mukaan direktiivin 95/46 voimassaolon aikana rikoksiin, tuomioihin tai turvallisuutta koskeviin toimenpiteisiin liittyviä henkilötietoja käsiteltäessä erityisvaatimusten noudattamisen takaaminen oli siis jäsenvaltioiden vastuulla, samalla kun hallinnollisiin seuraamuksiin liittyviä henkilötietoja koskevien erityisten sääntöjen hyväksyminen jätettiin jäsenvaltioiden harkintaan. Latviassa direktiivin 95/46/EY vaatimukset saatettiin osaksi kansallista lainsäädäntöä erityisesti henkilötietojen suojasta annetulla lailla, jonka 12 §:ssä säädettiin, että muiden muassa rikoksiin,

rikostuomioihin ja hallinnollisissa menettelyissä määrättyihin seuraamuksiin liittyviä henkilötietoja voivat käsitellä ainoastaan laissa säädetty henkilöt ja laissa säädettyissä tilanteissa. Tämä laki kumottiin 5.7.2018, jolloin tuli voimaan henkilötietojen käsittelystä annettu laki, jolla pyritään asetuksen 2016/679 soveltamisen perusteella luomaan oikeudelliset edellytykset luonnollisten henkilöiden tietojen suojelemisen järjestelmän perustamiselle kansallisella tasolla. Näin ollen yli 10 vuoden ajan, siihen asti kunnes tuli voimaan asetus N:o 2016/679, Latvian oikeusjärjestyksessä oli säädetty samankaltaisista vaatimuksista henkilötietojen käsittelystä rikostuomioiden ja hallinnollisissa menettelyissä määrättyjen seuraamusten alalle. Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin tuo esiin, että asetuksen N:o 2016/679 johdanto-osan neljännen perustelukappaleen mukaan oikeutta henkilötietojen suojaan on tarkasteltava suhteessa sen tehtävään yhteiskunnassa. Asetuksen N:o 2016/679 10 artiklassa tarkoitettu tehtävä yhteiskunnassa on rikostuomioihin ja rikkomuksiin liittyvien henkilötietojen suojaaminen jotta henkilön työ- ja yksityiselämään ei kohdistu epäasianmukaisesti kielteisiä vaikutuksia siitä, että häntä on aiemmin rangaistu. Tätä tehtävää voitaisiin soveltaa samankaltaisella tavalla sekä rikostuomioihin että hallinnollisissa seuraamusmenettelyissä määrättyihin seuraamuksiin liittyviin henkilötietoihin. Lisäksi Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön perusteella ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin on myöntänyt, että oikeudenmukaisen oikeuskäytännön oikeudesta johtuviin takeisiin liittyen hallinnollisia seuraamusmenettelyjä voidaan luonnehtia rikosoikeudellisiksi asioiksi tietyillä perusteilla. Jos asetuksen N:o 2016/679 10 artiklassa säädetään myös erityissäännöistä hallinnollisiin sanktioihin ja rikkomuksiin liittyvien henkilötietojen käsittelyä varten käsiteltävän tapauksen kaltaisessa tilanteessa, henkilölle liikenne rikkomuksista määrättyihin pisteisiin liittyviä tietoja ei voida pitää yleisön saatavilla olevina tietoina. Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen esittämästä kysymyksestä ei ole olemassa unionin tuomioistuimen vakiintunutta oikeuskäytäntöä. Näissä olosuhteissa ei voida katsoa, että asetuksen N:o 2016/679 säännöksillä asetetaan selkeitä ja täsmällisiä velvoitteita, jotka niiden noudattamisen tai seurauksien näkökulmasta katsottuna ovat riippumattomia myöhemmin annettavasta säädöksestä. *Acte éclairé* -oppi ei siis sovellu tähän asiaan ja on epävarmuutta siitä, asetetaanko asetuksessa N:o 2016/679 tosiasiallisesti erityisvaatimuksia hallinnollisiin seuraamusmenettelyihin liittyviin henkilötietoihin.

- 13 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan, kaikessa henkilötietojen käsittelyssä on noudatettava myös asetuksen N:o 2016/679 5 artiklassa säädettyjä tietojen laadun periaatteita, joihin kuuluu periaate ”eheys ja luottamuksellisuus”. Tästä periaatteesta säädetään asetuksen N:o 2016/679 5 artiklan 1 kohdan f alakohdassa, ja sen mukaan henkilötietoja on käsiteltävä tavalla, jolla varmistetaan henkilötietojen asianmukainen turvallisuus, mukaan lukien suojaaminen luvattomalta ja lainvastaiselta käsittelyltä. Lisäksi asetuksen N:o 2016/679 johdanto-osan 39 perustelukappaleen mukaan henkilötietoja olisi käsiteltävä siten, että varmistetaan henkilötietojen asianmukainen turvallisuus ja luottamuksellisuus, millä muun muassa ehkäistään luvaton pääsy henkilötietoihin tai niiden luvaton käyttö. Käsiteltävässä tapauksessa oikeusriidan kohteena

olevassa säännössä säädetään, että kuljettajille liikenerikkomuksista määrättyihin pisteisiin liittyvät tiedot (joita ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin pitää henkilötietoina) ovat yleisön saatavilla ja niiden ilmoittaminen (jota ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin pitää henkilötietojen käsittelynä) kenelle tahansa sallitaan riippumatta siitä, onko tällä järkevää syytä mainittujen tietojen saamiseen. Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen näkemyksen mukaan vahvistettaessa, että henkilötiedot ovat yleisön saatavilla, on mahdollista, ettei kyseisten tietojen asianmukaista turvallisuutta ja luottamuksellisuutta voida taata. Oikeusriidan kohteena olevassa säännössä säädetään pääasiallisesti näiden henkilötietojen ilmoittamisella tapahtuvasta rajoittamattomasta käsittelystä ja sillä sallitaan, että osasto ilmoittaa pyynnöstä näihin henkilötietoihin liittyviä tietoja, ryhtymättä toimenpiteisiin henkilötietojen turvaamiseksi. Tästä seuraa, että menettelyn ratkaisemiseksi on välttämätöntä selvittää asetuksen N:o 2016/679 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettun periaatteen ”eheys ja luottamuksellisuus” sisältö.

- 14 Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin katsoo, että tämän asian ratkaisemiseksi voi olla merkityksellistä tarkastella, voidaanko kuljettajille liikenerikkomuksista määrättyihin pisteisiin liittyvät tiedot siirtää niiden uudelleenkäyttöä varten. Direktiivin 2003/98 vaatimukset on siirretty osaksi Latvian lainsäädäntöä tietojen antamisesta annetulla lailla. Direktiivin 2003/98 johdanto-osan 21 perustelukappaleen ja 1 artikla 4 kohdan mukaan, direktiivillä ei kajota eikä millään tavalla vaikuteta yhteisön ja kansallisen lainsäädännön säännösten mukaiseen yksilöiden suojelun tasoon henkilötietojen käsittelyssä, erityisesti asetuksen 2016/679. Asetuksen 2016/679 johdanto-osan 154 perustelukappaleessa myös korostetaan, että direktiivillä 2003/98 ei muuteta kyseisessä asetuksessa säädettyjä velvollisuuksia ja oikeuksia. Asetuksen N:o 2016/679 5 artiklassa säädetään henkilötietojen käsittelyä koskevista periaatteista, joihin kuuluu periaate ”käyttötarkoitussidonnaisuus”, joka merkitsee, että henkilötiedot on kerättävä tiettyä, nimenomaista ja laillista tarkoitusta varten, eikä niitä saa käsitellä myöhemmin näiden tarkoitusten kanssa yhteensopimattomalla tavalla. Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen näkemyksen mukaan siinä tapauksessa, että kuljettajille liikenerikkomuksista määrättyihin pisteisiin liittyvät tiedot voitaisiin ilmoittaa kenelle tahansa, uudelleenkäyttöä harjoittavat toimijat mukaan lukien, tietojen myöhemmän käsittelyn tarkoitusten tunnistaminen ei olisi mahdollista, ja pääasiallisesti ei olisi mahdollista arvioida, suoritetaanko henkilötietojen käsittely kyseisten tarkoitusten vastaisesti. Asetuksen N:o 2016/679 10 artiklassa säädetään erityisvaatimuksista rikostuomioihin ja rikkomuksiin tai niihin liittyviin turvaamistoimiin liittyvien henkilötietojen käsittelyä varten. Jos näitä vaatimuksia on pidettävä saatavuutta koskevana järjestelmänä, jolla rajoitetaan tiettyjen tietojen saatavuutta henkilötietojen suojan perusteella, asetuksen N:o 2016/679 johdanto-osan 154 perustelukappaleessa ja direktiivin 2003/98 1 artiklan 2 kohdan c alakohdan kolmannessa seikassa tarkoitettulla tavalla, asetuksen N:o 2016/679 10 artiklassa tarkoitettuja henkilötietoja ei voida siirtää niiden uudelleenkäyttöä varten. Tästä seuraa, että käsiteltävän asian ratkaisemiseksi voi olla tarpeen selvittää, onko asetuksen N:o 2016/679 johdanto-osan 50 ja 154 perustelukappaleita. 5 artiklan 1 kohdan b alakohtaa ja 10 artiklaa sekä direktiivin 2003/98 1 artiklan 2 kohdan c

alakohdan kolmatta seikkaa tulkittava siten, että niiden vastaista on sellainen jäsenvaltion lainsäädäntö, jossa sallitaan kuljettajille liikenerikkomuksista määrättyihin pisteisiin liittyvien tietojen siirtäminen niiden uudelleenkäyttöä varten.

- 15 Oikeusriidan kohteena olevan säännön oikeusvaikutusten voimassa pysyttämisestä ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin ilmoittaa, että jos käsiteltävässä tapauksessa arvioidaan, että oikeusriidan kohteena oleva sääntö on asetuksen N:o 2016/679 säännösten ja perustuslain 96 §:n vastainen, kansallinen tuomioistuin voi antaa ratkaisun ajankohdasta, jolloin kyseisen säännön voimassaolo lakkaa. Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin kuitenkin ilmoittaa, että tällaista päätöstä tehtäessä on otettava huomioon, että oikeusvarmuuden periaate kuuluu unionin oikeusjärjestykseen. Kuten unionin tuomioistuin on tuomiossa Heinrich (C-345/06) myöntänyt, oikeusvarmuuden periaate edellyttää, että unionin lainsäädännön perusteella ne, joita asia koskee, voivat saada selville tarkasti, minkä laajuisia niille asetetut velvoitteet ovat. Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen näkemyksen mukaan oikeusvarmuuden periaatteen noudattamista on arvioitava yhdessä unionin oikeuden ensisijaisuuden periaatteen kanssa, jonka mukaan välittömästi sovellettavat perustamissopimuksen määräykset ja toimielinten antamat säännökset aiheuttavat suhteessaan jäsenvaltioiden sisäiseen oikeuteen sen, että nämä oikeussäännöt jo pelkällä voimaantulollaan estävät kaikkien niiden kanssa ristiriidassa olevien kansallisten säännösten soveltamisen. Oikeusvarmuutta koskeviin sekä yleiseen että yksityiseen etuun liittyviin pakottaviin syihin perustuvan unionin tuomioistuimen tähänastisen oikeuskäytännön mukaan on kuitenkin poikkeuksellisesti mahdollista, että ilmenee tilanne, jossa sellaisten edellytysten täytyessä, joista voi määrätä vain unionin tuomioistuin, unionin oikeuden ensisijaisuutta rajoitetaan (tuomio 8.9.2010, Winner Wetten GmbH, C-409/06, EU:C:2010:503, 67 kohta). Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen näkemyksen mukaan tässä tapauksessa näitä oikeusvarmuutta koskevia syitä voi ilmetä, minkä vuoksi oikeusriidan kohteena oleva sääntö, siitä huolimatta, ettei se ole asetuksen 2016/679 mukainen, on sovellettava ja kyseisen säännön oikeusvaikutukset pysyvät voimassa siihen asti kunnes kansallisen tuomioistuimen tekemä lopullinen päätös tulee lainvoimaiseksi. Tämän vuoksi tarkastelun kohteena olevan asian ratkaisemiseksi on tarpeen tulkita oikeusvarmuuden periaatetta ja unionin oikeuden ensisijaisuuden periaatetta.